

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/2006 in 102/2007), 48. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/2007-uradno prečiščeno besedilo in 36/2008) ter na predlog ravnatelja, je svet osnovne šole III Murska Sobota na svoji 4. seji dne 1.10.2014 sprejel

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE III MURSKA SOBOTA

Zakonski predpisi, na katerih temelji vzgojni načrt šole:

- Zakon o osnovni šoli: 2.čl.-cilji OŠ
- ZOFVI: 2 čl. (cilji vzgoje in izobraževanja)
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989)
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji (izdalo MŠŠ, 1995).

Pomen vzgojnega načrta:

Z vzgojnim načrtom želi OŠ III Murska Sobota uresničevati cilje in vrednote v osnovni šoli (2. člen Zakona o osnovni šoli). Pri tem želi upoštevati potrebe in interese učencev, staršev in širšega okolja.

- * spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi;
- * je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje;
- * je dogovor za premišljeno, organizirano ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njem;
- * predstavlja avtonomno kreiranje pravil glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem;
- * predstavlja enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe.

VZGOJNI NAČRT vsebuje:

I. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE

1. Cilji osnovne šole
2. Vrednote
3. Doseganja in uresničevanja ciljev

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

1. Proaktivne in preventivne dejavnosti
2. Svetovanje in usmerjanje
3. Restitucija

IV. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

V. VZGOJNI UKREPI

VI. VZGOJNI OPOMINI

I. Vzgoja v OŠ III Murska Sobota temelji na načelih:

Načelo individualizacije

Učencem bomo omogočili razvoj ustvarjalnega in kritičnega mišljenja ter presojanja in oblikovanja odločitev, reševanje problemov, prevzemanje odgovornosti in razvijanje pozitivne samopodobe. Vzpostavili bomo čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje.

Načelo ravnanja

Pri učencih bomo razvijali sposobnosti razumevanja in spoštovanja do drugih in drugačnih, kako sodelovati in živeti v skupnosti, kako oblikovati skupne vrednote. Zagotavljali bomo varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem se bodo učenci počutili sprejete in varne in bodo dosegali čim boljše dosežke v skladu s svojimi zmožnostmi.

Načelo oblikovanja okolja

V vzgojne programe bomo vključili vsebine ravnanja, ki učencem omogočajo in zagotavljajo optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu. Razvijali bomo skrb in spoštljivo ravnanje z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri, za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter bogastva Zemlje.

Načelo pozitivne naravnosti

Učencem bomo pomagali pri spoznavanju in razumevanju sebe in drugih v vsej njihovi različnosti, sprejemanju drugačnosti, odgovornosti za medsebojne odnose, mir in sožitje, vrednotenje svoje uspešnosti pri doseganju ciljev, reševanju lastnih problemov in problemov skupnosti.

Načelo dobrobiti učenca

Šola bo omogočila spoznavanje in razumevanje pomena skupnih vrednot in pravil in pripravljenosti sprejemanja posledic svojih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih.

1. Cilji osnovnošolskega izobraževanja

Zakon o osnovni šoli v 2. členu določa cilje osnovnošolskega izobraževanja:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebne razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;

- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca;
- učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim;
- skrbeti za okolje in boljšo prihodnost;
- učiti se sodelovati, presegati individualizem, egoizem, narcizem;
- učiti se presegati zaprtost v osebne, družinske in narodne meje.

2. Vrednote

Temeljne vrednote, ki smo jih izpostavili in jim bomo sledili so: **znanje, odgovornost, spoštovanje, varnost, ustvarjalnost.**

Razvijali bomo tudi :

- ***univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic in podobno;
- ***nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine;
- ***šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in drug z drugim, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma,

Učenci so dolžni spoštovati vse delavce šole, vrstnike in druge ljudi ter upoštevati šolska pravila in navodila učiteljev. Zaposleni morajo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do učencev, staršev in sodelavcev. Na šoli mora veljati prepričanje, da si vsi zaslužijo spoštljiv odnos. Prevladati mora tudi spoznanje, da je materialno stanje šole osnova za uspešno delovanje, zato je potreben spoštljiv odnos do šolskega inventarja.

3. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, kar bo omogočalo osebnostni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;

- omogočali aktivnosti, predavanja, ogleda in obiske ter spodbujali skladen telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika ter pri tem
- upoštevali zakonitosti razvoja mladostnikov;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost in spoštovanje ter sprejemali drugačnost ob spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti,
- poglobljali vedenje o zgodovini Slovencev, naši kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornost;
- s projekti, tekmovanji in sodelovalnim učenjem razvijali pri učencih pismenost v slovenskem jeziku, prav tako pa tudi sporazumevanje v tujih jezikih; širili bomo razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

II. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE IN STARŠEV

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki bomo razvijali vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Sodelovali bomo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvi škode (npr. restitucija) in drugih dejavnostih.

Starši se morajo aktivno vključevati v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali če ti kršijo pravila šole. Če je bil učencu izrečen vzgojni opomin, starši tega učenca sodelujejo pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali jih celo zanemarjajo, bo šola izvedla potrebne ukrepe.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: CSD in ostale pristojne institucije.

Poleg običajnih oblik sodelovanja s starši (roditeljski sestanki, pogovorne ure) bomo spodbujali tudi medsebojno komunikacijo in jih sproti obveščali o osebnem razvoju njihovega otroka. Še posebej bomo pozorni in dosledni v primerih, ko otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potrebuje posebno socialno psihološko pomoč. Po telefonu bomo starše obveščali o dogodkih, ki zadevajo morebitno poškodbo njihovega otroka ali večjo materialno škodo oz. težje kršitve šolskega reda, ki jih je le-ta povzročil.

Poleg rednih oblik sodelovanja bomo organizirali še tematska predavanja, šolo za starše, različne zbiralne akcije, šolske prireditve in podobno.

III. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

1. Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete, kjer so uspešni, ustvarjalni, iniciativni in svobodni v okviru omejitev, ki jih postavlja šola. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

V oddelčnih skupnostih bomo posebno pozornost namenili razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda. Spodbujali bomo razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč. Posebno pozornost bomo namenili določenim temam, kot so: solidarnost in skrb za vrstnike, spoštovanje in upoštevanje različnosti, razvijanje moralnih vrednot, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov. Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bodo organizirane v okviru ur oddelčne skupnosti, dnevov dejavnosti, v času interesnih dejavnosti ali posebnih šolskih projektov.

Posebno pozornost bomo namenili temam, kot so: odnosi med vrstniki in socialne veščine, med vrstniško nasilje, nenasilno reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, nespoštovanje zasebnosti pri uporabi mobilnih telefonov, pridobivanje ustreznih navad za zdrav slog življenja (prehrana, gibanje), odvisnosti, problem spolno prenosljivih boleznih s posebnim poudarkom na AIDS-u.

2. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje bo namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, z razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba). Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci in zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki in enkratne ali občasne kršitve šolskega reda. O vsebini in ciljnih svetovanjih in usmerjanjih za posameznega otroka se bodo dogovorili učitelji na oddelčni konferenci, s čimer bodo seznanjeni starši obravnavanega učenca.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje časovno daljše spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

V primerih, ko težavo šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih strokovnih ustanovah.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencem:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost šolskega in domačega dela,
- spremljati svoje delo in uspešnost,
- razmišljati, presojati in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih ravnanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, frustracija, apatično doživljanje neuspeha in podobno,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosledno izpolnjevati zastavljene cilje in naloge.

3. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Ukrepi v postopku restitucije

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo. Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če je prej z nepremišljenim ravnanjem povzročil kakršnokoli škodo.

IV. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je lahko ustno pohvaljen.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej za pozitiven zgled v oddelku,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni ali šolski skupnosti,
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog ustne ali pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri različnih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti ali šolskem parlamentu,

- priznanje ravnatelja za odlične učne rezultate v vseh letih šolanja
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

Knjižno nagrade prejme učenec za :

- srebrno ali zlato priznanje na državnem tekmovanju iz znanja posameznih predmetov,
- osvojeno 1. 2. ali 3. mesto na državnih tekmovanjih s področja interesnih in drugih dejavnosti,
- večletno uspešno delo na športnem področju (športnik leta),
- večletno uspešno delo na kulturnem področju (podelimo ob slovenskem kulturnem prazniku),
- večletno uspešno delo na področju tehničnega ustvarjanja

V. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskih pravil in hišnega reda. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot uradni zaznamki razrednika v mapi vzgojnih ukrepov, zapisi določenih služb oz. organov, ali kot zapisniški sklepi učiteljske konference.

OŠ III Murska Sobota bo izvajala naslednje vzgojne ukrepe:

- v izjemnih primerih ogrožanja lastne varnosti in varnosti drugih udeležencev v vzgojno izobraževalnem procesu ter drugih dejavnostih šole se učenec v dogovoru s starši teh dejavnosti ne udeleži, ali pa se jih udeleži v spremstvu staršev ali skrbnika,
- razgovor po pouku v zvezi z reševanjem problemov z učiteljem, pri katerem je do problema prišlo,
- opravljanje neopravljenih obveznosti izven pouka (v dogovoru s starši),
- redni, vsakodnevni in v naprej določeni stiki s strokovnim delavcem,
- razgovor izven šolskega časa skupaj s starši,
- prepoved vstopanja, zadrževanja ali uporabe določenih šolskih prostorov,
- začasen odvzem predmetov ali naprav, s katerimi učenec ogroža varnost in onemogoča nemoteno izvedbo pouka (o odvzemu predmeta se še isti dan obvesti starše učenca),
- odstranitev učenca od pouka v izjemnih primerih, kadar učenec s svojim vedenjem kljub predhodnim dogovorom in opozorilom onemogoča izvajanje pouka, ali ogroža varnost ostalih v vzgojno izobraževalnem procesu. Učenec v tem času opravlja svoje delo pod

nadzorom drugega strokovnega delavca (v dogovoru z ravnateljem). O odstranitvi od pouka učitelj obvesti razrednika, razrednik pa starše. Učitelj z učencem opravi razgovor še isti dan, dogovorita se o nadaljnjem delu,

- vključitev učenca v učni proces drugega oddelka (paralelka),
- prešolanje učenca v drugo šolo v soglasju ali brez soglasja staršev, oziroma na zahtevo staršev. Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime šole ter datum vključitve v drugo šolo.

O vzgojnih ukrepih se vodijo zapisi. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba, ki vodi obravnavo. Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč.

VI. VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Ob izrekanju vzgojnih opominov uporabljamo Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 76/2008, z dne 25. 7. 2008).

Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dnevov drugih dejavnosti in drugih organiziranih oblik vzgojno-izobraževalne dela ter pri dejavnostih, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole. Ob izrekanju vzgojnih opominov uporabljamo 60.f člen Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS št. 87/2011).

V posameznem šolskem letu lahko učiteljski zbor izreče učencu vzgojni opomin največ trikrat. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Individualiziran vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v štirinajstih delovnih dneh od izreka opomina pripravi individualiziran vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta sodelujejo tudi starši učenca.

Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

Prešolanje v drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo - s soglasjem ali brez soglasja staršev.

Za učenca, ki se bo prešolal na drugo šolo, individualiziran vzgojni načrt pripravi ta šola.

* Opomba:

Vzgojni načrt stopi v veljavo s potrditvijo na Svetu zavoda. Z njegovim delovanjem preneha biti v veljavi Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v OŠ. Obvezujoč postane s 1.9.2009.

Vzgojni načrt OŠ III se bo v skladu z ugotovitvami evalvacije dopolnjeval.

Podpis predsednika sveta zavoda:

Silvane Šeruga

Podpis ravnateljice:

S. Čempjau

Podpis predsednika šolske skupnosti:

Ira Rengeo

Podpis predsednika sveta staršev:

Aljo Peaym

V Murski Soboti, dne: 2.10.2014

